

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 171/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 64/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2013 doručená sťažnosť J. S. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 64/2007, za účasti Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 337/2010 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 96/2012.

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol v procesnom postavení odporcu účastníkom konania o zaplatenie požadovanej sumy, ktoré začalo návrhom na vydanie platobného rozkazu z 2. novembra 2006. Okresný súd vydal vo veci platobný rozkaz sp. zn. 39 Ro 2663/06, proti ktorému sťažovateľ podal včas odpor. Vec bola ďalej vedená na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 64/2007. Sťažovateľ podal 21. apríla 2010 na okresnom súde vzájomný návrh, v ktorom žiadal od navrhovateľa vrátenie poskytnutej zálohy na právne služby spolu s príslušenstvom.

Sťažovateľ sa opakovane nezúčastňoval pojednávanií vo veci z dôvodu práceneschopnosti a svoju neúčast' ospravedlňoval potvrdeniami o práceneschopnosti, okrem neúčasti na pojednávanií 22. júna 2010. Okresný súd preto prerokoval vec v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v neprítomnosti sťažovateľa a rozsudkom č. k. 8 C 64/2007-86 rozhodol vo veci v jeho neprospech. Zároveň vzájomný návrh sťažovateľa z 21. apríla 2010 zamietol.

Na základe včas podaného odvolania sťažovateľa rozhodol krajský súd o opravnom prostriedku rozsudkom č. k. 5 Co 377/2010-143 z 20. septembra 2011, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zamietol návrh navrhovateľa z dôvodu zániku jeho aktívnej legitímácie v spore a v časti týkajúcej sa vzájomného návrhu odporcu zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie pre absenciu riadneho odôvodnenia rozhodnutia.

Navrhovateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu dovolaním zo 4. novembra 2011. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 96/2012 z 19. septembra 2013 dovolanie sťažovateľa pre nedostatok procesnej legitímácie dovolateľa odmietol. Uznesenie dovolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 3. decembra 2013.

K súčasnému stavu konania sťažovateľ uvádza:

„Konanie na troch stupňoch v období od 02. novembra 2006 do 03. decembra 2013 trvalo neprimerane dlho a to 7 rokov, 1 mesiac a 1 deň; dľa sťažovateľa nesplnilo požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V priamej príčinnej súvislosti s neprimerane dlhým súdnym konaním ako celku sťažovateľ utrpel nemajetkovú ujmu, pričom jeho stav neistoty o výsledok konania o vylúčenom návrhu sťažovateľa na samostatné konanie po zásahu odvolacieho Krajského súdu v Bratislave u sťažovateľa stále trvá a to už viac ako 3 roky a 7 mesiacov.

Vec bola po právnej a skutkovej stránke nezložitá , sťažovateľ k prietahom neprispel , vec mala pre sťažovateľa mimoriadny význam, pričom ani ku dňu podania tejto sťažnosti nie je právoplatne rozhodnuté o vylúčenému vzájomnom návrhu sťažovateľa.

Konanie o vylúčenom návrhu stále predbieha na Okresnom súde Bratislava III pod č. k. 17 C 142/2011, t. č. je predmetom odvolacieho konania na Krajskom súde v Bratislave od 30. novembra 2012 .

Sťažovateľ tvrdí, že dĺžka občianskoprávneho vnútroštátneho konania na troch stupňoch v konaní č. k. 8 C 64/2007 v trvaní 7 rokov, 1 mesiac a 1 deň nesplnila požiadavku primeranej lehoty. Preto s pocitom jemnej opatrnosti požaduje priznať ústavným súdom odškodné v sume 6.500,- € titulom mu vzniknutej nemajetkovej ujmy.

Sťažovateľ tvrdí, že má a požíva status poškodenej osoby a že tento status poškodenej osoby nestratil v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd , preto sa s dôverou obracia touto sťažnosťou Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň zdôrazňujúc, že jeho stav neistoty o výsledok konania o vylúčenom vzájomnom návrhu zo dňa 21. apríla 2010 vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod č. k. 17 C 142/2011 stále trvá, teda trvá už viac ako 3 roky, 7 mesiacov, čo je z ústavnoprávneho hľadiska ako aj s pohľadu čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd pre neho neprijateľné, neakceptovateľné a neudržateľné.

Sťažovateľ tvrdí, že konanie ako celok na troch stupňoch vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania nenaplnilo požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda v konaní došlo vinou vnútroštátnych súdov k porušeniu základných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a porušeníu práva sťažovateľa prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a právo prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v Bratislave konaní č. k. 8 C 64/2007 za účasti Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní č. k. 5 Co 337/10 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní č. k. 1 Cdo 96/2012 porušené boli

2. J. S. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6.500,- € (slovom: šesťtisícpäťsto euro), ktoré je Okresný súd Bratislava III v Bratislave spoločne a nerozdielne s Krajským súdom v Bratislave a Najvyšším súdom Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu

3. J. S. priznáva úhradu trov konania v sume 269,58 € (slovom: dvestošesťdesiatdeväť euro a 58/100 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava III v Bratislave spoločne a nerozdielne s Krajským súdom v Bratislave a Najvyšším súdom Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Emílie Korčekovej , do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podstatou námietok sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho práva na súdne konanie v primeranej lehote tým, že konanie na troch stupňoch súdov trvalo od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu do podania sťažnosti ústavnému súdu sedem rokov, jeden mesiac a jeden deň, čo je neprimerane dlho. Sťažovateľ namieta postup na okresnom súde

v konaní, ale označuje aj „*spoluúčasť*“ nadriadených súdov, kde sa spis z rôznych procesných dôvodov nachádzal.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že vo veci návrhu na zaplatenie žalovanej sumy rozhodol odvolací súd tak, že zamietol žalobný návrh pre nedostatok procesnej legitímácie navrhovateľa. Vo veci vzájomného návrhu sťažovateľa bola vec vylúčená na samostatné konanie a v súčasnosti prebieha na okresnom súde pod sp. zn. 17 C 142/2011.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy a § 56 v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (napr. II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že návrh na rozhodnutie (petit) uvedené požiadavky nespĺňa, môže takúto sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to zvlášť vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom).

Ústavný súd po predbežnom preskúmaní sťažnosti sťažovateľa konštatuje nedostatočné odôvodnenie sťažnosti, absenciu niektorých skutočností a súvislostí (najmä či konanie sp. zn. 8 C 64/2007 bolo právoplatne ukončené a okolnosti vylúčenia vzájomného návrhu na samostatné konanie) a nedoloženie všetkých relevantných príloh, čo spôsobuje nejasnosti a nesúlad medzi petitom sťažnosti a jej obsahom. Z textu sťažnosti, z doložených príloh a z obsahu petitu, v ktorom sťažovateľ nežiada, aby ústavný súd prikázal porušovateľovi vo veci sp. zn. 8 C 64/2007 konať bez prierahov, rezultuje záver, že konanie o pôvodnom návrhu bolo právoplatne ukončené rozhodnutím odvolacieho súdu v časti, v ktorej súd zamietol pôvodný návrh navrhovateľa. Právna neistota sťažovateľa týkajúca sa existencie jeho záväzku proti navrhovateľovi bola teda rozhodnutím súdu už odstránená. V tomto prípade ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02)

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti prebieha konanie o vzájomnom návrhu sťažovateľa, ktoré podľa textu sťažnosti bolo vylúčené na samostatné konanie a prebieha pod sp. zn. 17 C 142/2011. Sťažovateľ však v petite svoje sťažnosti nežiada ústavný súd o vyslovenie, že v uvedenom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, z toho dôvodu uvedené konanie nebolo predmetom prieskumu ústavného súdu.

Ústavný súd nezistil pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti žiadne skutočnosti nasvedčujúce priamej súvislosti medzi rozhodnutím okresného súdu, krajského súdu ani najvyššieho súdu a sťažovateľom označeným základnými právami, a preto jeho sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2014